

Нашинець-Наумова А. Ю.

<https://orcid.org/0000-0002-5811-7733>

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

У науковій праці здійснено комплексне дослідження адміністративно-правових засад використання технологій штучного інтелекту у сфері публічного управління України в умовах післявоєнної відбудови держави. Актуальність теми зумовлена, зокрема, необхідністю підвищення ефективності управлінських рішень, оптимізації ресурсів та забезпечення прозорості діяльності органів державної влади в період відновлення держави. У цьому контексті штучний інтелект розглядається як інноваційний інструмент, здатний суттєво трансформувати традиційні підходи до адміністрування.

У роботі, з одного боку, проаналізовано сучасний стан нормативно-правового регулювання застосування технологій штучного інтелекту, а з іншого – окреслено основні прогалини та виклики, пов'язані з їх інтеграцією у публічне управління. Особливу увагу приділено питанням правового статусу систем штучного інтелекту, забезпеченню захисту прав людини, а також проблемам прозорості та підзвітності алгоритмічних рішень.

Крім того, обґрунтовується необхідність удосконалення адміністративно-правових механізмів шляхом запровадження чітких процедур контролю, аудиту та сертифікації відповідних технологій. Водночас підкреслюється важливість інституційного забезпечення, включаючи створення спеціалізованих органів нагляду та розвиток міжвідомчої координації.

У підсумку, автором зроблено висновок, що ефективне використання штучного інтелекту в умовах післявоєнної відбудови України можливе лише за умови формування комплексної, збалансованої та адаптивної адміністративно-правової бази, яка поєднуватиме інноваційність із гарантіями дотримання основоположних прав і свобод людини.

Ключові слова: штучний інтелект, державне управління, адміністративно-правове регулювання, повоєнна відбудова, цифрове управління, алгоритмічне прийняття рішень, прозорість, підзвітність, захист прав людини, органи державної влади, правова база, інноваційні технології, модернізація державного сектору.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку української державності характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими як внутрішніми реформами, так і зовнішніми викликами, передусім пов'язаними з наслідками збройної агресії та необхідністю післявоєнної відбудови. У цих умовах особливої актуальності набуває питання підвищення ефективності публічного управління, що неможливо без активного впровадження цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту (далі – ШІ).

Цифровізація державного управління в Україні вже стала одним із ключових напрямів реформування публічного сектору. Водночас післявоєнна відбудова потребує принципово нових підходів до управління ресурсами, планування віднов-

лювальних процесів, моніторингу їх реалізації та забезпечення прозорості прийняття управлінських рішень [1, с. 120]. Саме в цієї позиції використання ШІ відкриває широкі можливості для оптимізації адміністративних процедур, підвищення якості державних послуг, прогнозування соціально-економічних процесів та мінімізації корупційних ризиків.

Зростання ролі штучного інтелекту в публічному управлінні зумовлює необхідність належного нормативно-правового забезпечення його використання. Адміністративно-правові засади застосування ШІ мають враховувати баланс між інноваційністю та гарантіями прав і свобод людини, що є особливо важливим в умовах відновлення держави після війни. У зв'язку з цим

виникає потреба у формуванні цілісної системи правового регулювання, яка б забезпечувала ефективне та безпечне використання відповідних технологій.

Важливим чинником формування національної політики у сфері ШІ є європейський інтеграційний курс України. Орієнтація на європейські стандарти публічного управління передбачає гармонізацію національного законодавства із правом Європейського Союзу, зокрема у сфері регулювання штучного інтелекту [2, с. 261]. Особливого значення набуває врахування положень майбутнього регуляторного акту ЄС щодо штучного інтелекту (AI Act), який встановлює ризик-орієнтований підхід до використання таких технологій. Це зумовлює необхідність адаптації адміністративно-правових механізмів України до відповідних стандартів, що, у свою чергу, сприятиме інтеграції держави до європейського правового простору.

Ступінь наукової розробки теми свідчить про зростаючий інтерес до проблематики правового регулювання цифрових технологій та штучного інтелекту. Водночас питання адміністративно-правових засад використання ШІ саме у сфері публічного управління, особливо в умовах післявоєнної відбудови, залишаються недостатньо дослідженими. Більшість наукових праць зосереджені на загальних аспектах цифровізації або окремих галузевих питаннях, що обумовлює потребу у комплексному дослідженні зазначеної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній юридичній науці, зокрема в умовах цифрової трансформації публічного управління, поняття штучного інтелекту набуває особливої актуальності як об'єкт адміністративно-правового регулювання. Водночас слід зауважити, що відсутність уніфікованого визначення ШІ ускладнює формування цілісного правового підходу до його регламентації. Так, у науковій доктрині ШІ розглядається як сукупність програмно-алгоритмічних систем, здатних до автономного або напівавтономного прийняття рішень на основі аналізу даних, моделювання поведінки та навчання [3; 4; 5; 6]. Разом з тим, окремі дослідники підкреслюють, що ШІ виступає не лише технічним феноменом, але й складним соціально-правовим явищем, яке інтегрується у систему суспільних відносин та впливає на реалізацію прав і свобод людини [7; 8; 9; 10].

З огляду на це, доцільно констатувати, що сутність штучного інтелекту як об'єкта адміністративно-правового регулювання розкрива-

ється через декілька взаємопов'язаних аспектів. По-перше, ШІ функціонує як технологічна система, що створює нові види суспільних відносин у сфері публічного адміністрування, зокрема у питаннях автоматизації управлінських рішень, електронного урядування та надання адміністративних послуг. По-друге, він виступає як джерело підвищених ризиків, пов'язаних із можливими порушеннями прав людини, зокрема права на приватність, недискримінацію та належне адміністративне провадження. По-третє, ШІ є об'єктом державного контролю та нагляду, що обумовлює необхідність встановлення відповідних адміністративно-правових режимів.

Крім того, у змісті адміністративного права важливим є визначення правової природи ШІ. Зокрема, у наукових дослідженнях наголошується, що ШІ не може розглядатися як суб'єкт права, а натомість виступає об'єктом правовідносин, щодо якого встановлюються правила створення, впровадження та використання. Водночас, розвиток автономних систем актуалізує дискусію щодо можливого надання їм окремих елементів правосуб'єктності, що, у свою чергу, потребує переосмислення традиційних підходів адміністративно-правового регулювання.

Таким чином, узагальнюючи викладене, можна дійти висновку, що штучний інтелект як об'єкт адміністративно-правового регулювання характеризується комплексністю, міждисциплінарністю та динамічністю. Водночас його права сутність полягає у поєднанні технологічної природи з соціально значущими наслідками функціонування, що, відповідно, зумовлює необхідність формування гнучких, адаптивних та науково обґрунтованих механізмів правового впливу з боку держави.

Метою дослідження є визначення адміністративно-правових основ застосування штучного інтелекту в публічному управлінні в умовах післявоєнної відбудови України.

Виклад основного матеріалу

1. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення використання ШІ в Україні

Сьогодні національна правова система перебуває на етапі формування комплексного підходу до регулювання відповідних суспільних відносин. Така тенденція зумовлена, з одного боку, стрімким розвитком цифрових технологій та активним упровадженням інноваційних рішень у різні сфери суспільного життя, а з іншого – необхідністю гармонізації вітчизняного законодавства з європейськими стандартами та міжнародними

підходами у сфері цифрового врядування. У зазначеному взаємозв'язку особливого значення набуває вироблення ефективних правових механізмів, спрямованих на забезпечення безпечного, прозорого та відповідального використання технологій штучного інтелекту в діяльності органів публічної влади. У зв'язку з цим слушною є позиція Горелової В.Ю., висловлена у статті «Цифрові права: етичні аспекти та виклики» [11, с. 5], відповідно до якої наявні прогалини у правовому регулюванні потребують формування нових стандартів і нормативно-правових актів, здатних ефективно врегулювати суспільні відносини, що виникають у процесі цифровізації та впровадження новітніх технологій. Зазначене повною мірою стосується і сфери застосування штучного інтелекту, розвиток якої обумовлює необхідність своєчасного нормативного реагування держави, встановлення чітких меж відповідальності, гарантій захисту прав людини та механізмів державного контролю.

Зокрема, на сьогодні в Україні відсутній єдиний кодифікований нормативно-правовий акт, який би системно врегулював питання створення, впровадження та використання систем штучного інтелекту. Однак, попри це, окремі аспекти функціонування ШІ регламентуються низкою законодавчих та підзаконних актів, які, хоча й не мають спеціалізованого характеру, проте опосередковано впливають на відповідну сферу.

Передусім, слід звернути увагу на Закон України «Про захист персональних даних» [12], який відіграє ключову роль у співвідношенні функціонування систем штучного інтелекту, оскільки більшість таких систем базується на обробці великих масивів даних. У цьому зв'язку важливим є забезпечення дотримання принципів законності, пропорційності та цільового використання даних. Водночас варто зауважити, що чинні положення цього закону не повною мірою враховують специфіку алгоритмічної обробки даних, зокрема питання автоматизованого прийняття рішень.

Крім того, важливе значення має Закон України «Про інформацію» [13], який визначає загальні засади інформаційних відносин, включаючи доступ до інформації, її поширення та захист. У контексті ШІ цей акт формує базові правові рамки для функціонування інформаційних систем, однак не містить спеціальних норм щодо алгоритмічної прозорості чи підзвітності.

Не менш важливим є Закон України «Про електронні довірчі послуги» [14], який регламентує використання електронних підписів, печаток та інших інструментів цифрової ідентифікації.

З позиції використання ШІ цей нормативний акт має значення для забезпечення автентичності та юридичної значущості рішень, що приймаються за участю автоматизованих систем.

Поряд із цим, доцільно відзначити Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні, схвалену розпорядженням Кабінету Міністрів України [15], яка визначає стратегічні напрями державної політики у відповідній сфері. У зазначеному документі, зокрема, підкреслюється необхідність створення етичних стандартів використання ШІ, розвитку наукових досліджень та інтеграції українського ринку у глобальний технологічний простір. Водночас концепція має декларативний характер і не встановлює обов'язкових правових норм.

У цих обставинах варто також звернути увагу на міжнародно-правові орієнтири, які суттєво впливають на формування національного законодавства. Зокрема, важливе значення має Artificial Intelligence Act [16], який запроваджує ризик-орієнтовану модель регулювання ШІ та встановлює чіткі вимоги до систем різного рівня небезпеки. У порівнянні з українським підходом, зазначений акт характеризується значно вищим рівнем деталізації та імперативності правового регулювання. У цьому аспекті Україна, як держава-член, орієнтується на відповідні принципи, однак їх імплементація у національне законодавство залишається фрагментарною.

Разом з тим, важливо зазначити, що імплементація європейських стандартів в Україні потребує врахування національних особливостей правової системи, рівня технологічного розвитку та інституційної спроможності органів державної влади. У цьому контексті особливого значення набуває поетапність реформування та адаптація міжнародного досвіду до українських реалій.

Отже, підсумовуючи викладене, слід констатувати, що сучасний стан нормативно-правового забезпечення використання штучного інтелекту в Україні характеризується наявністю окремих регуляторних елементів, які, однак, не утворюють цілісної системи. У зв'язку з цим, перспективними напрямами вдосконалення є розробка спеціалізованого законодавства, запровадження ризик-орієнтованого підходу, а також посилення механізмів адміністративного контролю та захисту прав людини в умовах цифровізації суспільства.

2. Особливості застосування ШІ у сфері публічного управління в умовах післявоєнної відбудови

У продовження дослідження доцільно перейти до аналізу особливостей застосування штучного

інтелекту у сфері публічного управління в умовах післявоєнної відбудови, що набуває особливої актуальності для України з огляду на необхідність швидкого, ефективного та прозорого відновлення державних інституцій, інфраструктури та соціально-економічних процесів.

Передусім варто зазначити, що післявоєнна відбудова характеризується високим рівнем складності управлінських процесів, що обумовлено необхідністю одночасного вирішення великої кількості взаємопов'язаних завдань, зокрема у сферах інфраструктури, економіки, соціального забезпечення та безпеки. У цьому змісті застосування технологій штучного інтелекту створює передумови для оптимізації управлінських рішень, підвищення їх обґрунтованості та оперативності.

Зокрема, однією з ключових особливостей використання ШІ у публічному управлінні в умовах післявоєнної відбудови є його аналітична функція. Йдеться про використання алгоритмічних систем для обробки великих масивів даних (Big Data), що надходять із різних джерел, включаючи державні реєстри, супутникові знімки, дані міжнародних організацій та громадянського суспільства [17, с. 37]. Такий підхід дозволяє здійснювати комплексну оцінку масштабів руйнувань, визначати пріоритети відновлення та прогнозувати соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Водночас важливо підкреслити, що ШІ може ефективно застосовуватися у сфері планування та реалізації інфраструктурних проєктів. Зокрема, алгоритмічні моделі здатні оптимізувати розподіл ресурсів, прогнозувати строки виконання робіт, а також виявляти потенційні ризики, пов'язані з реалізацією відповідних проєктів. У цих обставинах ШІ виступає як інструмент підвищення ефективності публічного адміністрування, що особливо важливо в умовах обмежених ресурсів.

Крім того, суттєвою особливістю є використання ШІ для забезпечення прозорості та підзвітності публічної влади. Зокрема, впровадження автоматизованих систем моніторингу використання бюджетних коштів, а також аналізу публічних закупівель дозволяє знизити рівень корупційних ризиків та підвищити довіру громадян до державних інституцій. У цьому аспекті особливої уваги заслуговує інтеграція ШІ з існуючими цифровими платформами публічного управління, такими як Дія, що створює додаткові можливості для автоматизації адміністративних процедур. В Україні такі чат-боти допомагають громадя-

нам отримати інформацію про адміністративні послуги, зареєструвати бізнес або подати заяву на соціальну допомогу. Такі рішення значно скорочують час обслуговування, зменшують навантаження на державні установи та покращують рівень доступності послуг [18, с. 75].

Разом з тим, застосування ШІ у сфері публічного управління в умовах післявоєнної відбудови пов'язане з низкою викликів, які потребують належного правового та організаційного забезпечення. По-перше, це питання захисту персональних даних та інформаційної безпеки, оскільки обробка великих обсягів інформації може створювати ризики витоку або несанкціонованого доступу. По-друге, актуалізується проблема алгоритмічної упередженості, яка може призводити до дискримінаційних наслідків у процесі прийняття управлінських рішень [19, с. 24].

У цьому контексті важливим є врахування міжнародного досвіду, зокрема підходів, закріплених у Artificial Intelligence Act [16], який передбачає спеціальні вимоги до систем ШІ, що використовуються у сфері публічного управління, зокрема щодо їх прозорості, підзвітності та безпечності. Впровадження подібних стандартів в Україні може сприяти формуванню ефективної та безпечної моделі використання ШІ у процесах відбудови.

Окрім цього, слід наголосити на значенні ШІ у сфері соціального управління, зокрема при наданні соціальних послуг населенню, яке постраждало внаслідок збройного конфлікту. Алгоритмічні системи можуть використовуватися для ідентифікації осіб, які потребують допомоги, оцінки їх потреб та оптимізації розподілу соціальних ресурсів. Водночас це потребує забезпечення належного рівня правового захисту громадян, зокрема права на оскарження автоматизованих рішень.

Не менш важливим є використання ШІ у сфері відновлення економіки, зокрема для аналізу ринку праці, підтримки малого та середнього бізнесу, а також залучення інвестицій. У цьому аспекті ШІ може виступати як інструмент стратегічного планування, що дозволяє державі формувати довгострокові політики розвитку на основі об'єктивних даних [20].

Таким чином, узагальнюючи викладене, можна дійти висновку, що застосування штучного інтелекту у сфері публічного управління в умовах післявоєнної відбудови характеризується багатофункціональністю та високим потенціалом ефективності. Водночас його використання потребує

комплексного підходу, що включає належне нормативно-правове регулювання, розвиток інституційної спроможності органів влади, а також забезпечення дотримання прав і свобод людини. У цьому співвідношенні ШІ виступає не лише як технологічний інструмент, але й як важливий фактор трансформації публічного управління, спрямованої на забезпечення сталого розвитку держави в післявоєнний період.

3. Європейський досвід правового регулювання ШІ та можливості його імплементації в Україні

У контексті подальшого дослідження доцільно звернутися до аналізу європейського досвіду правового регулювання штучного інтелекту, який на сьогодні є одним із найбільш розвинених та системних у світі. Такий підхід обумовлений не лише високим рівнем нормативної деталізації відповідних правових механізмів, але й орієнтацією на забезпечення балансу між інноваційним розвитком і захистом фундаментальних прав людини.

Передусім слід зазначити, що ключовим елементом європейської моделі регулювання ШІ є Artificial Intelligence Act [16], який запроваджує комплексний підхід до правового регулювання відповідних технологій. Вказаний акт базується на ризик-орієнтованій моделі, відповідно до якої всі системи штучного інтелекту класифікуються залежно від рівня потенційної небезпеки для суспільства та прав людини. Зокрема, виділяються системи з неприйнятним ризиком (які підлягають забороні), високим ризиком (які підлягають суворому регулюванню), обмеженим ризиком (для яких встановлюються вимоги прозорості) та мінімальним ризиком (які практично не підлягають регуляторному втручання).

Водночас важливо підкреслити, що європейський підхід не обмежується лише формальним нормативним регулюванням, а включає також розвиток інституційних механізмів контролю та нагляду. Зокрема, створюється система національних органів нагляду, а також передбачається координаційна роль наднаціональних інституцій, таких як European Commission, що забезпечує єдність правозастосовної практики в межах Європейського Союзу [21].

Аналізуючи можливості імплементації європейського досвіду в Україні, слід зазначити, що цей процес має як значний потенціал, так і певні обмеження. З одного боку, Україна вже задекларувала курс на європейську інтеграцію, що передбачає гармонізацію національного законодавства із правом Європейського Союзу. У цьому середо-

вищі імплементація положень Artificial Intelligence Act [16], може сприяти формуванню сучасної та ефективної моделі регулювання ШІ. З іншого боку, слід враховувати національні особливості, зокрема рівень розвитку правової системи, інституційну спроможність органів державної влади, а також економічні можливості держави. Впровадження складних регуляторних механізмів без належної підготовки може призвести до формального характеру їх застосування або навіть стримування інноваційного розвитку.

У цьому зв'язку доцільно виокремити основні напрями імплементації європейського досвіду в Україні:

- по-перше, розробка та прийняття спеціалізованого законодавчого акту, який би визначав правові засади створення та використання ШІ;
- по-друге, запровадження ризик-орієнтованого підходу до регулювання;
- по-третє, створення ефективних інституційних механізмів контролю та нагляду;
- по-четверте, інтеграція етичних стандартів у практику публічного управління;
- по-п'яте, забезпечення захисту прав людини в умовах використання алгоритмічних систем.

Отже, узагальнюючи викладене, слід констатувати, що європейський досвід правового регулювання штучного інтелекту характеризується системністю, комплексністю та орієнтацією на захист прав людини. Водночас його імплементація в Україні є перспективним, але складним процесом, який потребує поетапного підходу, адаптації до національних умов та забезпечення належного рівня інституційної спроможності. У цьому контексті запозичення європейських стандартів має здійснюватися не шляхом механічного копіювання, а через їх критичне осмислення та адаптацію до українських реалій публічного управління.

Висновки. Безумовно, стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту зумовлює необхідність системного переосмислення адміністративно-правових основ його застосування у сфері публічного управління. У цій ситуації, перш за все, доцільно наголосити на потребі формування цілісної нормативно-правової бази, яка, з одного боку, забезпечувала б ефективне впровадження інновацій, а з іншого – гарантувала дотримання прав і свобод людини. Зокрема, варто передбачити чітке визначення правового статусу систем ШІ, а також меж їх застосування в управлінських процесах.

Крім того, важливим напрямом удосконалення є запровадження принципу прозорості алгорит-

мічних рішень. Інакше кажучи, суб'єкти публічної адміністрації повинні забезпечувати доступність інформації щодо логіки функціонування ІІІ-систем, особливо у випадках, коли такі системи впливають на прийняття рішень, що мають юридичні наслідки для громадян. Водночас, слід враховувати баланс між відкритістю та захистом службової інформації.

Не менш суттєвим, безперечно, є питання відповідальності за результати застосування ІІІ. У зв'язку з цим, доцільно розробити механізми розмежування відповідальності між розробниками, постачальниками та користувачами відповідних технологій. Більше того, варто запровадити процедури обов'язкового аудиту та сертифікації ІІІ-систем перед їх впровадженням у публічне управління.

Разом із тим, необхідно приділити увагу інституційному забезпеченню. Зокрема, йдеться про створення спеціалізованих органів або підрозділів, уповноважених здійснювати контроль за використанням ІІІ, а також розробляти методичні реко-

мендації для органів влади. У цьому аспекті, як видається, доцільним є також розвиток міжвідомчої координації та міжнародного співробітництва.

Нарешті, важливим елементом удосконалення адміністративно-правових засад є підвищення рівня цифрової компетентності державних службовців. Наголошено, що довгострокова стійкість інформаційного простору неможлива без активної участі громадян. Розвиток медіаграмотності населення, підвищення кваліфікації державних службовців та формування навичок інформаційної гігієни сприятимуть зменшенню впливу дезінформації та підвищенню загального рівня інформаційної безпеки [22, с. 142].

Адже ефективне використання ІІІ неможливе без належної підготовки кадрів та формування відповідної управлінської культури. Таким чином, узагальнюючи викладене, можна дійти висновку, що комплексний підхід, який поєднує нормативні, організаційні та освітні заходи, є ключовою передумовою ефективної інтеграції ІІІ у сферу публічного управління.

Список літератури:

1. Топазли Р. А. Цифровізація публічного управління як чинник модернізації будівельної галузі в Україні. *Econotić space*. 2025. № 200. С. 119–124.
2. Бучинська А. Й. Нормативне регулювання штучного інтелекту в Європейському Союзі: етапи, виклики, перспективи. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. Вип. 3, ч. 3. С. 259–265.
3. Соколік В. Д., Пашенко Д. В., Швець С. А., Башанова Н. Є. Правове регулювання використання штучного інтелекту в публічному управлінні: виклики цифрової епохи. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 4 (329). С. 33–38.
4. Бойко В. В. Правове регулювання штучного інтелекту: міжнародний досвід. *Механізми публічного управління*. 2024. Вип. № 2. URL: https://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/2_2024/7.pdf (дата звернення: 15.04.2026). DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.2/05>.
5. Турецька О. В., Яворська Т. М. Стан нормативно-правового регулювання штучного інтелекту в Україні та світі. Том 1. 2025. № 17. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/issue/view/602> (дата звернення: 15.04.2026).
6. Барабаш О. О. Штучний інтелект та сучасні нейромережі: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості* : зб. тез Всеукр. круглого столу (15 берез. 2024 р.) / упор. О. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2024. С. 17–23.
7. Жорнокуй Ю. М. Штучний інтелект: питання відповідальності на сучасному етапі розвитку доктрини. *Форум права*. 2024. № 2. С. 118–127. URL: <https://surl.li/atuvma> (дата звернення: 16.04.2026).
8. Пацурія Н. Упровадження технологій штучного інтелекту в забезпечення національної безпеки та обороноздатності України: правові проблеми і перспективи військового періоду. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 3. С. 68–78.
9. Гелецька І. О., Шовдра М. М. Визначення поняття «штучного інтелекту» та його місце у системі цивільного законодавства України. *Галицькі студії. Юридичні науки*. 2024. № 6. С. 13–19. DOI: https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2024-6-2 (дата звернення: 15.04.2026).
10. Баранов О. А. Визначення терміну «штучний інтелект». *Інформація і право*. 2023. № 1 (44). С. 32–49. URL: <http://il.ippi.org.ua/article/download/287537/281385> (дата звернення: 06.04.2026).
11. Горєлова В. Ю. Цифрові права: етичні аспекти та виклики. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2025. Т. 36 (75). № 1. С. 1–9.
12. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 17.04.2026).

13. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 17.04.2026).
14. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 17.04.2026).
15. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p> (дата звернення: 17.04.2026).
16. У Євросоюзі набув чинності перший у світі закон про штучний інтелект. *Ukrinform*. 2024. 1 серп. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3891086-u-evrosouzi-nabuv-cinnostipersij-u-sviti-zakon-pro-stuscij-intelekt.html> (дата звернення: 17.04.2026).
17. Буковська О. А. До проблеми правового регулювання штучного інтелекту. Збірник матеріалів X наукових читань, присвячених пам'яті академіка В. В. Копейчикова. 2020. С. 37–40. URL: <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3ed647c1-faa7-4b64-9e72-8392f567c8b6/content> (дата звернення: 07.04.2026).
18. Висотенко Ю. В., Ящур П. О. Цифровізація публічного управління як спосіб оптимізації процесу надання адміністративних послуг. *Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості* : зб. тез круглого столу (14 берез. 2025 р.) / упор. О. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2025. С. 73–75.
19. Хаустова В. Є., Решетняк О. І., Хаустов М. М., Зінченко В. А. Напрямки розвитку технологій штучного інтелекту в забезпеченні обороноздатності країни. *Бізнес Інформ*. 2022. № 3. С. 24.
20. Колесніков А., Карапетян О. Штучний інтелект: переваги та загрози використання. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.8.9>.
21. Здренник І. В. Вплив штучного інтелекту на права людини. *Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості* : зб. тез круглого столу (14 берез. 2025 р.) / упор. О. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2025. С. 117.
22. Нашинець-Наумова А. Ю. Правове забезпечення інформаційної безпеки в умовах російсько-української війни. *Соціологія права*. Київ, 2025. № 2 (51). С. 136–143. DOI: <https://doi.org/10.37687/2413-6433.2025-2.20>

Nashynets-Naumova A. Yu. ADMINISTRATIVE AND LEGAL BASIS OF THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONDITIONS OF POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE

The article examines the administrative and legal foundations of the application of artificial intelligence in the public administration system of Ukraine in the conditions of post-war reconstruction. The relevance of the topic is due, in particular, to the need to increase the efficiency of management decisions, optimize resources and ensure transparency of the activities of state authorities during the period of state restoration. In this context, artificial intelligence is considered as an innovative tool capable of significantly transforming traditional approaches to administration.

The paper, on the one hand, analyzes the current state of regulatory and legal regulation of the use of artificial intelligence technologies, and on the other hand, outlines the main gaps and challenges associated with their integration into public administration. Particular attention is paid to the issues of the legal status of artificial intelligence systems, ensuring the protection of human rights, as well as the problems of transparency and accountability of algorithmic decisions.

In addition, the need to improve administrative and legal mechanisms by introducing clear procedures for control, audit and certification of relevant technologies is substantiated. At the same time, the importance of institutional support is emphasized, including the creation of specialized oversight bodies and the development of interdepartmental coordination.

As a result, the author concludes that the effective use of artificial intelligence in the conditions of post-war reconstruction of Ukraine is possible only if a comprehensive, balanced and adaptive administrative and legal framework is formed, which will combine innovation with guarantees of compliance with fundamental human rights and freedoms.

Keywords: artificial intelligence, public administration, administrative and legal regulation, post-war reconstruction, digital governance, algorithmic decision-making, transparency, accountability, human rights protection, state authorities, legal framework, innovation technologies, public sector modernization.

Дата першого надходження статті до видання: 25.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 04.05.2026